

derom behøver jeg ikke at nævne Mere, men her ligger desuden et Spørgsmaal for, som man ikke bør tabe af Sigte, og det er, at Præsterne ere stillede saaledes, at de ikke blot ere Menighedspræster, men tillige Sognepræster, hvori ligger en Forskjel. De ere Sognepræster, saalænge det tillige paalægges dem som Pligt, foruden at være Religionslærere eller Præster i Kirken, at være, om jeg maa bruge dette Ord, Øvrighedspersoner; saalænge Præsterne i den almindelige Communalbestyrelse have en fremragende Indflydelse paa Skole- og Fattigvæsenet, saalænge bethyde de saa meget for Sognet, at det ikke kan være tjent med at lade Menigheden alene have Indflydelse paa deres Valg. Jeg vil spørge Enhver, der kender Forholdene i Landet, om ikke mangen en Præst, hvis Egenstaaelse som helbig Præbikant er mindre fremtrædende, dog er en udmærket Sognepræst. Jeg gaaer ud fra et Sogn, som havde deelt sig saaledes, at en Deel deraf havde sondret sig og dannet en Menighed for sig selv og en anden Deel havde sluttet sig til Folketirken, og jeg vil da spørge, om man ikke gjør Uret ved ikke at lade hele Sognet have Indflydelse paa Valget af Præsten, saalænge han vedblivende som Præst skal have en saa bethydelig Indflydelse paa Sognets Anliggender. Naar man først har foretaget en Udsondring, hvis man finder det nyttigt, og fastholder alene Præsten som Menighedens geistlige Leder, da kan det være passende at lade Menighedsraadene faae Indflydelse paa Præstevalgene, men saalænge dette ikke er steet, kan jeg ikke see, at man derom bør tillægge Menighedsraadene nogen særlig Indflydelse.

Vi komme nu til § 23, hvor det hedder: „Derfor Præsten og idetmindste Halvdelen af Menighedsraadets øvrige Medlemmer ere enige om, at Skolelæreren ikke til Opbyggelse kan forestaa Kirkesangen, er Raadet berettiget til at antage en Anden som Kirkesanger ved den almindelige Gudstjeneste“; det er ganske vist en Sag, som man ikke kan have Noget imod, det synes ganske rigtigt, og der tilføies derefter det Forbehold, at med Hensyn til de nuværende Skolelærere skal der ved en saadan Forandring ingen Formindskelse kunne ske i deres Embeds-

indtægt, men for Fremtiden skal der forholbes paa den Maade, at en Skolelærer, som ikke kan forestaa Kirkesangen, skal afgive Kirkesangerlønnen, dersom Menighedsraadet overdrager Kirkesangen til en Anden. Men hvor skulle nu de Midler tages fra, som skulle erstatte Skolelæreren det Lønningstilleg, han har for at være Kirkesanger? Det maatte være antydet, det maatte man idetmindste have gjort sig klart; denne Bestemmelse vil med andre Ord sige, at ved enhver Kirke maa der være en Kirkesangerløn tilstede og en tilstrækkelig Skolelærerløn, uden Hensyn til om Kirkesangerlønnen tilflyder Skolelæreren eller ikke; jeg siger ikke, det er urigtigt, men jeg siger kun, at en saadan Bestemmelse, det skulle vi lægge Mærke til, kun staaer middelbart i denne Lov, og det vil derfor være bedre her ikke at optage den, men lade den blive borte, indtil denne Sag kan blive afgjort paa den rette Maade og faae sin sande Betydning. Vi komme nu til § 25, hvor det hedder: „Det skal fremtidig være Menighedsraadet og ikke Fleertallet af Skoledistrictets Familiefædre, der have Børn gaaende i Districtets Skole, hvis Samtykke udfordres, for at Luthers Katechismus“ o. s. v. kan blive indført istedetfor en anden Lærebog; denne Bestemmelse gaaer jo ud fra, at der i Skolen kun gaae folkekirkelige Medlemmers Børn, men man kan jo godt tænke sig, at der findes Folk, som ikke ere folkekirkelige, men som dog ville bruge den samme Lærebog, som de folkekirkelige ville benytte — Skolen hører ikke Folketirken til; det kan være Menighedsraadet tilladt at bestemme, efter hvilken Religionsundervisning der skal confereres, men Menighedsraadet kan paa ingen Maade bestemme, hvilke Undervisningsbøger der skal bruges i Skolen; der er allerede talt om den lovbefalede Confirmationstid; denne Sag forekommer mig at ligge Menighedsraadet meget nær. Vi komme til § 29, der hedder det: „Naar der er Spørgsmaal om Kirkegaardens Udvidelse eller om Tilbeiebringelse af en Hjelpekirkegaard, skal endelig Beslutning ei kunne tages, forinden der er givet Menighedsraadet Veilighed til at ytre sig“; denne lovbestemte Veilighed for Menighedsraadet til at ytre sig kommer frem paa flere Steder; men